

WWF

Kutatósi
összfoglaló

2016

A LEGNAGYOBB MAGYAR VÁLLALATOK * ÉGHAJLATVÉDELEMEL KAPCSOLATOS ELKÖTELEZETTSÉGÉNEK ÉS VÁLLALÁSAINAK VIZSGÁLATA

*TOP 50 AZ ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁTBEVÉTELE ALAPJÁN

1. ÉGHAJLATVÁLTOZÁS ÉS ÉGHAJLATVÉDELEM

„2015 VOLT A
LEGMELEGBB ÉV
A FÖLDÖN”

Az éghajlatváltozás napjaink egyik legnagyobb globális kihívása. Ezt erősíti az a tény is, hogy amióta a globális átlaghőmérsékletet feljegyzik, azaz 1880 óta, 2015 volt a legmelegebb év a Földön. Az amerikai Nemzeti Levegő és Oceanográfiai Hivatal (NOAA) jelentése alapján a globális átlaghőmérséklet 2015-ben 14,79 Celsius-fok volt, amely 0,9 Celsius-fokkal magasabb a XX. századi átlagnál.

Tavaly több térségben is rekord meleget mértek, többek között Észak és Dél Európa egyes országaiban, Közép-Amerikában, Dél-Amerika északi felén, Nyugat-Ázsiában, Kelet-Közép-Szibéria nagy területein, Afrika keleti és déli régióiban, a Csendes-óceán északkeleti és egyenlítői térségében, az Észak-Atlanti-óceán nyugati területein, az Indiai-óceán nagy részén és a Jeges-tenger egyes részein is. Kínában a több hónapig tartó erős esőzések miatt kialakult árvizek 75 millió embert érintettek, míg Afrika és Európa egész területének átlaghőmérsékletét tekintve 2015 volt a második legmelegebb év.

Mindez azért lényeges, mert a Föld éghajlatváltozása közelebb került a veszélyes felmelegedés szintjének tekintett 2 Celsius-fokos átlaghőmérséklet-emelkedéshez. Emellett 2015-ben az üvegházhatást okozó légköri szén-dioxid koncentráció szint globálisan átlépte a 400ppm-et, ami már jelentősen meghaladja a még biztonságosnak tartott 350ppm-es szintet.

„4 MILLIÁRD EMBER ÉL
VÍZHIÁNNYAL KÜZDŐ
RÉGIÓKBAN”

Az éghajlatváltozásnak számtalan következményét figyelhetjük meg, de nem szabad csak a közvetlen hatásaival foglalkoznunk. Ha jobban meg akarjuk érteni az éghajlatváltozás mindennapjainkra gyakorolt hatását, fel kell tárni a közvetett hatásokat is. Ilyen például az, hogy mintegy 4 milliárd ember él olyan régiókban, ahol legalább egy hónapig súlyos vízhiány van és több, mint 500 millió ember él olyan helyen, ahol a vízfogyasztás kétszer nagyobb a csapadék útján történő vízpótlásnál. Az éghajlatváltozás nem csak a vízhez kötődő kockázatokat okoz. Olyan országokban mint Szíria, nagyon szoros összefüggés mutatható ki az éghajlatváltozás, a 2007 és 2010 között tapasztalt vízhiány és a népesség tömeges elvándorlása között. Ehhez hasonló összefüggést láthatunk Pakisztán és Jemen esetében, ahol a tartós vízkészlethiány és a túlfogyasztás miatt évről évre méterekkel süllyed a talajvíz szintje. Vagy említhetjük Bangladeset is, ahol a tengerszint-emelkedés kiemelten hozzájárul a migráció felgyorsulásához.

„AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS
ELSŐDLEGES OKOZÓJA A
FOSSZILIS ENERGIAHORDO-
ZÓK ELÉGETÉSE”

Emellett nagyon fontos kiemelni az egészségügyi hatásokat is. Az éghajlatváltozás egyik legfőbb oka a fosszilis energiahordozók elégetése, amely a globális üvegházhatású gáz kibocsátás kb. 70%-át adja. Ennek legnagyobb forrása pedig a szén energetikai célra történő, akár erőművi, akár lakossági használata. A szénenergiának és a lakossági széntüzelésnek komoly egészségügyi hatásai vannak.

©WWF MAGYARORSZÁG 2016.

A TOP 50 HAZAI VÁLLALAT, ILLETVE A TOP 5-5 BANK ÉS BIZTOSÍTÓ KIVÁLASZTÁSÁHOZ A KUTATÁS A FIGYELŐ TOP200, 2015 OKTÓBERI ÉRTÉKELÉSÉT VETTE ALAPUL

JOGNYILATKOZAT

A kutatás a DENKSTATT Hungary Kft. módszertanával és szakmai közreműködésével készült. Annak ellenére, hogy a Denkstatt az információkat kellő szakmai gondossággal kezelte, azok pontosságáért, teljességéért és az ezekből eredő közvetlen vagy közvetett károkért felelősséget nem vállal.

 denkstatt
sustainable thinking

WWF Magyarország Kutatási összefoglaló
Szerzők: Csizmadia Edit és Vaszkó Csaba

A magas szállópor koncentráció keringési betegségeket, míg a kén-dioxid légúti megbetegedéseket okoz. Csak Európában a szén erőművekben történő elégetése évente mintegy 18 ezer ember korai halálával van összefüggésben, miközben 42 milliárd Euró egészségügyi jellegű kiadást is okoz.

AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZ KIBOCSÁTÁS ÉS AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS VÁRHATÓ HATÁSAI MAGYARORSZÁGON

Ha hazánk üvegházhatású gáz kibocsátását vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy kibocsátásunk 73%-a az energiaszektorhoz kötődik, azaz a villamosenergia termelés és felhasználás, a hőtermelés és hűtés valamint a közlekedés üzemanyag-felhasználása következtében kibocsátott üvegházhatású gáz mennyisége magas. Az energiaszektor kibocsátásához tartozik még a közlekedés, a mezőgazdaság és az ipar tüzelőanyag felhasználás és az épületek kibocsátása is. Amennyiben a kibocsátások egészségügyi hatásait vizsgáljuk, érzékelhető, hogy egyrészt a lignit erőművi (Mátrai Erőmű), másrészt háztartási körülmények között történő elégetése növelik az egészségügyi kockázatokat. Összességében kb.100 ezer háztartás használ lignitet fűtési célra, amely rendkívüli módon megnöveli a helyi levegő-szennyezettséget.

Az éghajlatváltozás hatásai közül hazánkat várhatóan elsősorban a vízhiány fogja befolyásolni. Mind a gazdaságra, mind pedig a természeti környezetre komoly hatással lesz. Várhatóan romlik a vízmérleg, kevesebb víz lesz, miközben a párolgás nő. Ráadásul a kevesebb víz éppen akkor hiányzik jobban nyáron, amikor 20-30 %-kal kevesebb csapadékot kapunk, mint ez idáig. Valószínűleg nőni fog az aszályok gyakorisága és súlyossága. Mindez komoly versenyhelyzetet teremthet az édesvízkészleteink iránt, amely egyaránt érintheti a lakosságot, a mezőgazdaságot és az ipari, energetikai vállalatokat is.

A globális éghajlati rendszer állapotának megváltozása valamint az ezt mozgató gazdasági, társadalmi és természeti okok és a változás lehetséges hatásai az 1970-es években kerültek a nemzetközi szakmai és politikai érdeklődés előterébe. Ekkor kezdődtek a komolyabb nemzetközi politikai egyeztető tárgyalások.

Később, az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testületének (IPCC) értékelő jelentései rávilágítottak arra, hogy az éghajlat viszonylag gyors és jelentős változását nagy valószínűséggel a különféle emberi tevékenységek által a légkörbe kibocsátott üvegházhatású gázok okozzák. Ennek következményeként a nemzetközi együttműködések egyik fő célkitűzése is a kibocsátás-szabályozás lett.

Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményét (UNFCCC) 1992-ben fogadták el azzal a célkitűzéssel, hogy a résztvevő nemzetek közösen akadályozzák meg a globális éghajlatváltozást vagyis azt, hogy az üvegházhatású gázok légköri koncentrációja ne haladjon meg egy veszélyes szintet, illetve az éghajlatváltozás üteme ne kerüljön egy olyan zónába, ahol már sem a természeti, sem a társadalmi-gazdasági rendszerek nem tudnak alkalmazkodni és ellenállni.

A tárgyaló felek elsősorban az elővigyázatosság illetve a közös, de megkülönböztetett felelősség elveit tartották fontosnak. Ennek megfelelően a kibocsátás-csökkentés illetve a fejlett és a fejlődő országok közötti éghajlatváltozási kockázatokért való eltérő felelősség került a középpontba.

1997-ben aztán elkészült az keretegyezmény Kiotói Jegyzőkönyve, amely alapján a fejlett országok átlagosan mintegy 5%-os kibocsátás-csökkentést vállaltak 2012 végére az 1990. évi szinthez képest.

Az újabb információk ismeretében nyilvánvalóbbá vált, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátásai továbbra is növekedtek, amelyhez a gyors gazdasági növekedésű fejlődő országok egyre növekvő mértékben járultak hozzá.

Az 1992 és 2012 között elfogadott nemzetközi jogi eszközök és a végrehajtott intézkedések azonban nem bizonyultak hatékonyak a globális éghajlatváltozás kezelésére. Ezért kiemelten fontos volt egy új, nemzetközi éghajlatvédelmi megállapodás előkészítése. A korábbiaknál több és jobb minőségű információ támasztotta már alá a globális éghajlatváltozást és azt, hogy ennek egyre nagyobb valószínűséggel emberi eredetű hatásai vannak. Emellett a fejlődő országok környezetterhelése is jelentős mértékben nőtt a fejlődő országok terhelése mellett.

2015 decemberében megszületett a Párizsi Megállapodás, amely új, átfogó keretet biztosíthat a globális éghajlatváltozás kezeléséhez és egy sikeres nemzetközi együttműködéshez több ehhez kapcsolódó szociális, környezetvédelmi és fejlesztési témakörben. A korábbi, Kiotói Jegyzőkönyvvel ellentétben a Párizsi Megállapodás egyetemes jellegű, azaz minden ország számára ír elő kötelezettségeket, elsősorban kibocsátás-szabályo-

„A PÁRIZSI MEGÁLLAPODÁS
EGYBEN ÜZENET A
VÁLLALATOK FELÉ IS, MELY
SZERINT A TISZTA ENERGIA
FELÉ KELL FORDULNI”

zásra és az alkalmazkodásra vonatkozóan. A Megállapodás csak az általános célokat és az együttműködés kereteit tartalmazza, a részletes feltételeket, szabályokat a következő években kell kidolgozni. A Megállapodás csak ezután lép hatályba és csak több év múlva lehet megítélni, mennyire hatékony az új nemzetközi jogi eszköz.

A PÁRIZSI MEGÁLLAPODÁS ALAPELEMEI

A Párizsi Megállapodás és Határozat mindene előtt azt üzenetet közvetíti a befektetők, az üzleti élet szereplői és a szakpolitikai döntéshozók felé, hogy el kell szakadni a fosszilis energiaforrásoktól és a tiszta energiaforrások használatának irányába kell elmozdulni.

A globális felmelegedés mértékét az iparosodás előttihez képest jóval $+2$ °C alatt kell tartani, és meg kell közelíteni a $+1,5$ °C-os szintet.

A lehető legkorábban meg kell állítani a globális kibocsátás növekedést és el kell érni, hogy gyorsan csökkenjen a század második felében.

A nemzeti éghajlatvédelmi politikát tükröző „Nemzetileg Meghatározott Hozzájárulás” (NDC) című dokumentumokban legkésőbb a Megállapodáshoz való csatlakozásig minden országnak nyilatkoznia kell arról, hogy milyen kibocsátás-szabályozási célokat tűz ki maga elé. Azaz maga a Megállapodás semmilyen konkrét, számszerűsített kibocsátás-csökkentési előírást nem tartalmaz az egyes országok számára. A fejlettek esetében abszolút kibocsátás-csökkentési célt kell megadni, a fejlődők országoknak viszont csak az erőfeszítéseik megerősítését kell jelezniük.

Ezt követően öt évenként kell az országoknak – növekvő szintű vállalat tartalmazó – terveket benyújtaniuk. E feladatok elvégzéséhez és teljesítéséhez a fejlődőknek támogatást fognak biztosítani.

Az alkalmazkodással kapcsolatos tevékenységek a korábbiaknál sokkal hangsúlyosabban szerepelnek a Megállapodásban.

A fejlett országok nem csak pénzügyi támogatást nyújtanak a fejlődő-országoknak a kibocsátás-csökkentési és alkalmazkodási terveik megvalósításához, hanem technológia-átadást és kapacitásfejlesztést is.

A finanszírozás egyik fontos eleme az, hogy a fejlett országok által nyújtott támogatási keret 2020-ra eléri az évi 100 milliárd USD értéket, amelyet aztán folyamatosan növelni fognak.

A részes feleknek rendszeresen be kell számolniuk arról, hogyan végzik el a vállalt feladataikat. A beszámolók elkészítéséhez részletes útmutatót fognak kidolgozni.

2. A VÁLLALATOK SZEREPE A NEMZETKÖZI ÉGHAJLATVÉDELEMBEN

„KÜLFÖLDÖN A VÁLLALATOK SOK ESETBEN MÁR A KORMÁNYOK ELŐTT JÁRNAK.”

A Párizsban elfogadott új nemzetközi szintű éghajlatvédelmi megállapodás azonban nem csak a kormányok közötti tárgyalásokról és kompromisszum-keresésről szólt. 2015-ben illetve a Párizsban zajló tárgyalások ideje alatt is egyre több vezető vállalat jelentett be éghajlatvédelmi célokat, jelezve, hogy a vállalatok sok esetben a kormányok előtt járnak.

A világ legnagyobb informatikai vállalatainak vezetői, Mark Zuckerberg és Bill Gates vezetésével megalapították a Breakthrough Energy Coalition-t, amelynek célja a megújuló energia-fejlesztést célzó kutatások támogatása.

„TÖBB, MINT 150 AMERIKAI VÁLLALAT CSATLAKOZOTT A FEHÉR HÁZ ÉGHAJLATVÉDELMI KEZDEMÉNYEZÉSÉHEZ.”

Az Egyesült Államokban 154 vállalat csatlakozott a Fehér Ház által bejelentett American Business Act on Climate Pledge (Amerikai vállalkozások az éghajlatváltozás ellen) kezdeményezéshez. A résztvevő vállalatok ígéretet tettek arra, hogy csökkentik a károsanyag-kibocsátást, bővítik az alacsony széntartalmú beruházásokat, több tiszta energiát használnak, és egyéb intézkedésekkel is fenntarthatóbb vállalkozások építésére és az éghajlatváltozás hatásainak kezelésére törekednek. Olyan vezető vállalatok csatlakoztak a kezdeményezéshez, mint az Amazon, az Apple, a Bank of America, a Dell, a Google vagy az Unilever. A csatlakozó vállalatok közel 11 millió embert foglalkoztatnak és összesített éves árbevételük meghaladja a négy ezer milliárd amerikai dollárt.

„114 VÁLLALAT TUDOMÁNYOS ALAPON HATÁROZZA MEG ÉGHAJLATVÉDELMI CÉLJAIT.”

A Párizsban tartott tárgyalások ideje alatt érte el a 114-et azon vállalatok száma, akik vállalták, hogy kibocsátás-csökkentési céljaikat tudományos módszertan alapján határozzák meg. Többek között a Coca-Cola, a Dell, a Sony, az Enel, az IKEA és a Toyota Motor Corporation is csatlakozott a kezdeményezéshez. A bejelentés súlyát érzékelteti, hogy az érintett 114 vállalat összesen 476 millió tonna szén-dioxidnak megfelelő üvegházhatású gázt bocsát ki, ami megegyezik 125 szénműves éves kibocsátásával és hét és félszerese hazánk éves üvegházhatású gáz kibocsátásának. A csatlakozó vállalatok ezzel azt vállalták, hogy felméri a jelenlegi szén-dioxid kibocsátásuk nagyságát és szerkezetét. Ezután a 2 Celsius fokos globális éghajlatváltozási küszöbértéknek, a szektoraikban rejlő kibocsátás-csökkentési lehetőségeknek és saját gazdasági teljesítőképességüknek megfelelően csökkentik szén-dioxid kibocsátásukat.

3. MIÉRT A VÁLLALATOKAT VIZSGÁLTUK?

A vállalatok éghajlatvédelemben való egyre aktívabb szerepvállalása, és ennek a fogyasztók, termelők, befektetők és beszállítók felé történő egyre nyitottabb és átláthatóbb kommunikációja leginkább 2015-ben kezdett nemzetközileg is érezhetővé válni. Ez adta az alapötletet ahhoz, hogy megvizsgáljuk, hogyan teljesítenek a hazai vezető nagyvállalatok az éghajlatvédelem területén és elsősorban mennyire tartják fontosnak azt, hogy erről tájékoztassák a társadalmat.

Emellett több magyarázata is van annak, amiért a vizsgálat a hazai legnagyobb vállalatokra irányult:

A VEZETŐ VÁLLALATOK HAZÁNKBAN IS A LEGNAGYOBB KIBOCSÁTÓK KÖZÉ TARTOZNAK.

1. A vezető vállalatok hazánkban is a legnagyobb kibocsátók közé tartoznak. Nemzetközi összehasonlításban a PricewaterhouseCooper 2013-as elemzése (Global 500 Climate Change Report 2013) szerint az 50 legnagyobb teljesítményű vállalat produkálja a Föld 500 legnagyobb vállalatának összes szén-dioxid kibocsátásának 73%-át, ami rendkívül magas arány. Hazánkban az információk hiányában nem tudjuk pontosan mekkora a vezető vállalatok összes szén-dioxid kibocsátása. A rendelkezésre álló információk alapján megközelítőleg a teljes hazai szén-dioxid kibocsátás harmadát produkálja a legnagyobb 50 hazai vállalat.

„A MAGYAR VÁLASZADÓK MAJDNEM FELE AZT GONDOLJA, HOGY A VÁLLALATOK FELELŐSEK AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS KEZELÉSÉÉRT.”

2. A hazai lakosság véleménye szerint elsősorban a vállalatok felelősek az éghajlatváltozásért. Az Európai Bizottság 2015-ös felmérése (http://ec.europa.eu/clima/citizens/support/docs/hu_climate_hu.pdf) szerint a magyar válaszadók majdnem fele azt gondolja, hogy a vállalatok és az ipar felelős az éghajlatváltozás kezeléséért (49%, a 35%-os EU-s átlaghoz viszonyítva), ami igen jelentős arány.

„A MAGYAR VÁLASZADÓK MAJDNEM FELE AZT GONDOLJA, HOGY A VÁLLALATOK FELELŐSEK AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS KEZELÉSÉÉRT.”

3. A vállalatok rendkívül hatékonyan képesek elérni és befolyásolni a társadalom több szereplőjét. Képesek elérni a fogyasztókat, termelőket, beszállítókat, döntéshozókat vagy a befektetők széles csoportját. Az ENSZ Felelős Befektetés Elvei (United Nation Principles for Responsible Investment (UNPRI)) keretében 60 intézményi befektető foglalt állást (http://www.unpri.org/wp-content/uploads/Investor-Expectations-on-Corporate-Cli-mate-Lobbying_en-GB.pdf) annak érdekében, hogy a vállalatok az eddigieknél átláthatóbb módon és az éghajlatvédelem érdekében folytassák lobbitevékenységeiket. Ehhez a kezdeményezéshez (<http://www.unpri.org/whatsnew/investors-call-for-improvements-in-company-lobbying-on-climate-change/>) olyan intézményi befektetők csatlakoztak, mint a Harvard Management Company, a University of California, a Solaris Investment Management, az AXA Investment Managers vagy az Aviva Investors. A csatlakozó befektetők által kezelt teljes vagyon értéke mintegy 3,8 ezer milliárd amerikai dollár.

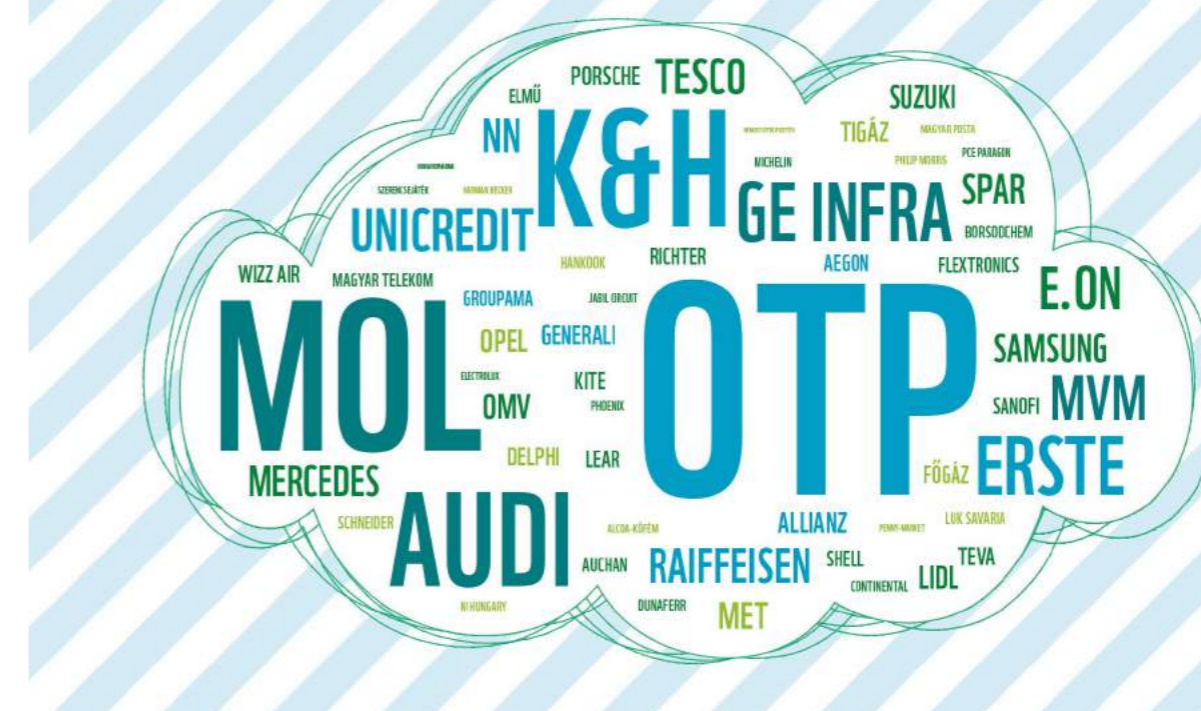
„A VÁLLALATOK MAGUK IS JELENTŐS BERUHÁZÓK.”

4. A vállalatok maguk is beruházók, sok esetben meg is valósítják a beruházásokat. A Bloomberg tiszta energiákba való beruházásokról szóló legfrissebb jelentése (<http://www.bloomberg.com/company/clean-energy-investment/>) szerint 2015-ben a megújuló energia szektor globálisan összesen 329 milliárd USD értékű beruházást vonzott. Ennek bizonyos része vállalati eredetű beruházás. Ezzel szemben a hazai gazdaságot húzó vállalatok többnyire a nagyobb üvegházhatású gáz kibocsátást produkáló szektorokból (pl. autógyártás) kerülnek ki. Látva, hogy 2015-re, 2004 óta közel hatszorosára nőtt a megújuló energia termelésben megvalósított beruházások értéke (http://about.bnef.com/press-releases/clean-energy-defies-fossil-fuel-price-crash-to-attract-record-329bn-global-investment-in-2015/?utm_medium=microsite&utm_campaign=BNE-F2015&utm_source=PRlink&utm_content=link&utm_term=) nehezen érthető, hogy a hazai vállalatoknak miért nem célja az, hogy ebben a szektorban valósítsanak meg beruházásokat.

„A VÁLLALATOK IS SÉRÜLÉKENYEK AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSSAL SZEMBEN.”

5. A vállalatok, elsősorban az értékláncaikon, a szállítói láncokon keresztül, rendkívül sérülékenyek az éghajlatváltozás hatásaira. Ennek példája az Unilever vezérigazgatójának tavalyi bejelentése, miszerint az éghajlatváltozás évente kb. 400 millió USD értékű kárt okoz a vállalatcsoportnak. A vállalat felső vezetője elsősorban a globálisan tapasztalható vízhiány által okozott károokra hívta fel a figyelmet (<http://www.nltimes.nl/2015/05/21/ceo-climate-change-costs-unilever-e400-million/>).

A VIZSGÁLT MAGYAR VÁLLALATOK

JELENTÉS

1. A VIZSGÁLAT CÉLJA ÉS CÉLCSOPORTJA

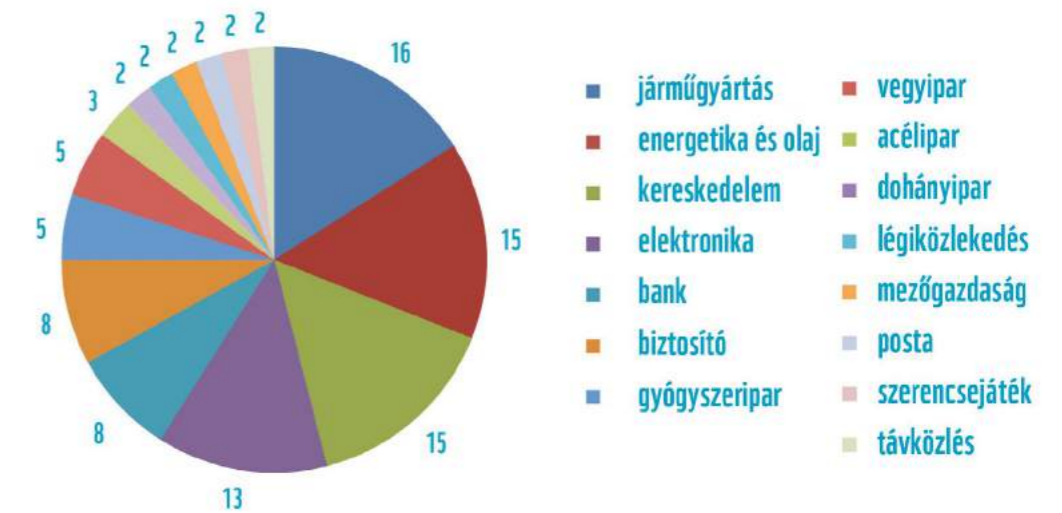
A kutatás fő célja az volt, hogy felmérje, hogyan kommunikálják a vezető hazai vállalatok a saját, éghajlatváltozással kapcsolatos céljaikat és tevékenységüket.

KERESŐSZAVAK

- klíma, klíma cél / climate, climate target
- éghajlat, éghajlatváltozás / climate, climate change
- CO₂, szén-dioxid, üvegházhatású gáz / carbon-dioxide, green house gas, GHG
- karbon / carbon
- karbon lábnyom / carbon footprint
- emisszió, kibocsátás / emission
- cél / goal
- csökkenteni, csökkentés / reduce, reduction
- kockázat / risk

A vizsgálat a Figyelő 2015 októberében megjelent hazai Top200 listájának (az értékesítés nettó árbevétele alapján) első 50 vállalatára terjedt ki, kiegészítve a bankszektor 5 legnagyobb mérlegfőösszegű, és a biztosítási szektor 5 legnagyobb díjbevételeű vállalatával. A vezető 60 vállalat több mint felét négy szektor képviseli: járműgyártás, kereskedelem, energetika és olaj, elektronika.

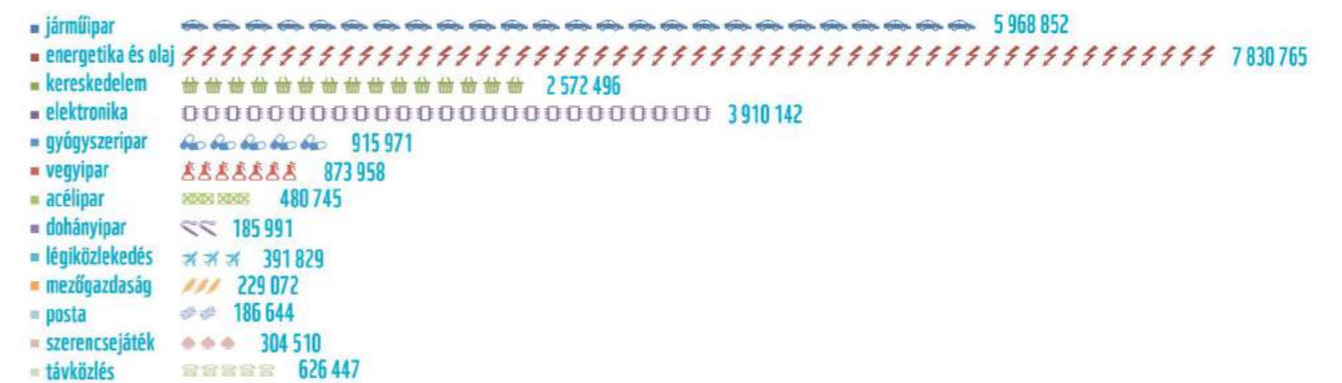
A vizsgált magyar cégek iparági megoszlása (%)

A vizsgálat során ezen vállalatok és anyavállalataik honlapjait, éves jelentéseit, fenntarthatósági/CSR jelentéseit, EMAS környezetvédelmi nyilatkozatait, éghajlatvédelemmel kapcsolatos politikáit, stratégiáit és egyéb éghajlatváltozással kapcsolatos kommunikációs felületeit, dokumentumait és adatait vizsgáltuk 2015. december 2-7. között, a Párizsi Éghajlatvédelmi Csúcs ideje alatt. A vizsgálat azért ezekre a dokumentumokra irányult, mert ezek az információk bárki számára könnyen hozzáférhető, nyilvános adatok.

A legnagyobb 50 vállalat értékesítésének nettó árbevételeit szektoronként összesítve megállapítható, hogy az energetika és olaj, a járműgyártás, az elektronika és a kereskedelem a legnagyobb teljesítőképességű szektorok. **A vezető 50 vállalat összesített nettó árbevétele 2014-ben meghaladta a 24 ezer milliárd forintot, az általuk foglalkoztatott dolgozók összesített száma pedig 250 ezer fő.**

A vizsgált szektorok értékesítésének nettó árbevételei (millió Ft)

A vizsgált hazai vállalatok éghajlatvédelmi céljai iparági besorolásban

Járműgyártás

Van éghajlatvédelmi cél (20%)

Audi Hungária Motor Kft.
Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft.

Nincs éghajlatvédelmi cél (80%)

Bosch csoport
Continental Magyarország Kft.
Delphi Kft.
Jabil Circuit Magyaro. Szerződéses Gyártó Kft.
Lear Corporation Hungary Kft.
LuK Savaria Kft.
Magyar Suzuki Zrt.
Opel Southeast Europe Kft.

Elektronika

Nincs éghajlatvédelmi cél (100%)

Electrolux Lehel Hűtőgépgyár Kft.
Flextronics International Term. és Szolg. Kft.
GE Infra CEE Holding Kft.
Harman Becker Kft.
NI Hungary Kft.
PCE Paragon Solutions Kft.
Samsung Electronics Magyar Zrt.
Se-CEE Schneider Electric Kft.

Vegyipar

Nincs éghajlatvédelmi cél (100%)

BorsodChem Zrt.
Hankook Tire Magyarország Kft.
Michelin Hungária Abroncsgyártó Kft.

Dohányipar

Nincs éghajlatvédelmi cél (100%)

Philip Morris Kft.

Posta

Van éghajlatvédelmi cél (100%)

Magyar Posta Zrt.

Kereskedelem

Van éghajlatvédelmi cél (11%)

Tesco-Global Áruházak Zrt.

Nincs éghajlatvédelmi cél (89%)

Auchan Magyarország Ker. és Szolg.Kft.
Hunapharma Zrt.
Lidl Magyarország Kereskedelmi Bt.
Nemzeti Útdíjfizetési Zrt.
Penny-Market Kft.
Phoenix Pharma Zrt.
Porsche Hungaria Kft.
Spar Magyarország Kereskedelmi Kft.

Bank

Nincs éghajlatvédelmi cél (100%)

ERSTE Bank Hungary Zrt.
K&H Bank Zrt.
OTP Bank Nyrt.
Raiffeisen Bank Zrt.
UniCredit Bank Hungary Zrt.

Gyógyszeripar

Nincs éghajlatvédelmi cél (100%)

Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt.
Sanofi-Aventis/Chinoin
Teva Gyógyszergyár Zrt.

Légiközlekedés

Nincs éghajlatvédelmi cél (100%)

Wizz Air Hungary Légiközlekedési Kft.

Szerencsejáték

Nincs éghajlatvédelmi cél (100%)

Szerencsejáték Zrt.

Energetika

Van éghajlatvédelmi cél (11%)

Mol Nyrt.

Nincs éghajlatvédelmi cél (89%)

E.ON Hungaria Energetikai Zrt.
ELMÚ Nyrt.
Főgáz Zrt.
MET Zrt.
MVM Magyar Villamos Művek Zrt.
OMV Hungaria Ásványolaj Kft.
Shell Hungary Kereskedelmi Zrt.
Tigáz Zrt.

Biztosító

Nincs éghajlatvédelmi cél (100%)

AEGON Magyarország Zrt.
Allianz Hungaria Zrt.
Generali-Providencia Biztosító Zrt.
Groupama Biztosító Zrt.
NN Biztosító Zrt.

Acélipar

Nincs éghajlatvédelmi cél (100%)

Alcoa-Köfém Kft.
ISD Dunaferr Dunai Vasmű Zrt.

Mezőgazdaság

Nincs éghajlatvédelmi cél (100%)

KITE Zrt.

Távközlés

Van éghajlatvédelmi cél (100%)

Magyar Telekom Nyrt.

2. MÓDSZERTAN ÉS VIZSGÁLATI SZEMPONTOK, KORLÁTOK

A legjelentősebb nemzetgazdasági teljesítménnyel rendelkező vállalatok közzétételeiben elemeztük a felsővezetői elkötelezettséget, a politikákat, az éghajlatvédelmi cselekvési tervet, a kockázatkezelést és az érintettek bevonását. Azért ezekkel a témakörökkel foglalkoztunk, mert fontosnak tartjuk, hogy a klímaváltozással összefüggésben a vállalatok cselekedjenek, valamint egyértelműen és nyíltan tájékoztassák érintettjeiket hosszú távú stratégiájukról, céljaikról, működésükről és ezek hatásairól.

1. CÉLOK

Megvizsgáltuk, hogy a vállalatok rendelkeznek-e konkrét, számszerű, évszámhoz kötött széndioxid-kibocsátás csökkentési céllal.

A kérdés, amit vizsgáltunk: Megjelenik-e a publikus vállalati dokumentumokban konkrét, számszerűsített éghajlatvédelmi cél?

2. STRATÉGIA

Megvizsgáltuk, hogy a vállalatok rendelkeznek-e éghajlatvédelmi stratégiával, melyben megfogalmazzák, hogy felismerik felelősségüket és törekszenek negatív hatásaik csökkentésére, amelynek végrehajtására összehangolt, távlatos, konkrét tervet dolgoznak ki.

A kérdés, amit vizsgáltunk: Rendelkezik-e hazai éghajlatvédelmi stratégiával?

3. ÚTVONALTERV

Megvizsgáltuk, hogy a széndioxid-kibocsátás csökkentési célok teljesülését hogyan ellenőrzik, mérik, monitorozzák a vállalatok.

A kérdés, amit vizsgáltunk: Méri-e az éghajlatvédelmi cél megvalósulását?

4. KOCKÁZAT ÉS LEHETŐSÉG

Megvizsgáltuk, hogy a cégek hogyan aknázzák ki az éghajlatváltozás hatásainak csökkenésében rejlő innovációs potenciálokat, üzleti lehetőségként vagy a működési kockázatként beépítik-e a mindennapi tevékenységükbe.

A kérdés, amit vizsgáltunk: Foglalkozik-e az éghajlatváltozás üzletére vonatkozó hatásaival?

5. VEZETŐI ELKÖTELEZETTSÉG

A fenntarthatósági döntések legfőbb mozgatórugója a felsővezetői elkötelezettség és példamutatás, szemléletformálás, mely nélkül a konkrét programok előmozdítása, megvalósítása nem lehetséges. A kutatás során megvizsgáltuk, hogy a vállalati dokumentumokban nyilatkozik-e felsővezető az éghajlatváltozásról.

A kérdés, amit vizsgáltunk: Foglalkozik-e az éghajlatváltozás üzletére vonatkozó hatásaival?

6. BEVONÁS

Megvizsgáltuk, hogy a vállalatok bevonják-e az értékláncban érintetteiket az éghajlatvédelmi tevékenységükbe.

A kérdés, amit vizsgáltunk: Bevonja-e az értékláncában érintetteket az éghajlatvédelmi tevékenységébe?

A kérdésekre adott válaszokat három kategória szerint értékeltük:

1. Igen: a vizsgált kérdésre adott válasz egyértelműen (szöveg vagy számszerűen) megtalálható volt a publikus dokumentumokban
2. Limitált: csak az anyavállalat kommunikációjában fellelhető az információ
3. Nem: sem a hazai, sem az anyavállalati dokumentumokban nem található információ

VIZSGÁLATI SZEMPONTOK:

AZ ALÁBBI KÉRDÉSEK ALAPJÁN ELEMEZTÜK A VÁLLALATOKAT

Megjelenik-e a publikus vállalati dokumentumokban konkrét, számszerűsített éghajlatvédelmi cél?

Rendelkezik-e hazai éghajlatvédelmi stratégiával?

Méri-e az éghajlatvédelmi cél megvalósulását?

Foglalkozik-e az éghajlatváltozás üzletére vonatkozó hatásaival?

Megjelenik-e a publikus dokumentumokban felsővezetői szintű éghajlatváltozással kapcsolatos elkötelezettség?

Bevonja-e az értékláncában érintetteket az éghajlatvédelmi tevékenységébe?

Irányítás

Útvonalterv

Kockázat és lehetőség

Elköteleződés

Bevonás

A VIZSGÁLATI SZEMPONTOK ALAPJÁN KÉSZÍTETT ÖSSZESÍTETT TÁBLÁZAT

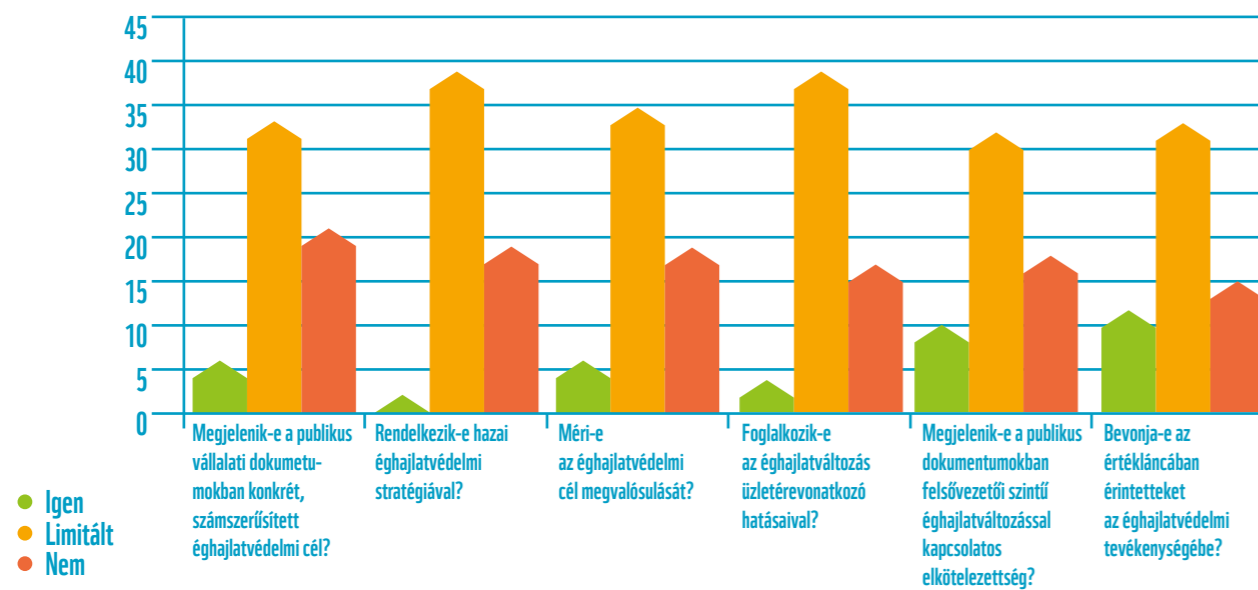
	<ul style="list-style-type: none"> ● Igen ● Limitált ● Nem 	Megjelenik-e a nyilvános vállalati dokumentumokban konkrét, számszerűsített éghajlatvédelmi cél?	Rendelkezik-e hazai éghajlatvédelmi stratégiával?	Méri-e az éghajlatvédelmi cél megvalósulását?	Bevonja-e az értékláncában érintetteket az éghajlatvédelmi tevékenységébe?	Foglalkozik-e az éghajlatváltozás üzetére vonatkozó hatásaival?	Megjelenik-e a nyilvános dokumentumokban felsővezetői szintű éghajlatváltozással kapcsolatos elkötelezettség?
Mol Nyrt.		●	●	●	●	●	●
Audi Hungária Motor Kft.		●	●	●	●	●	●
GE Infra CEE Holding Kft.		●	●	●	●	●	●
MVM Magyar Villamos Művek Zrt.		●	●	●	●	●	●
Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft.		●	●	●	●	●	●
Bosch csoport		●	●	●	●	●	●
Samsung Electronics Magyar Zrt.		●	●	●	●	●	●
Magyar Telekom Nyrt.		●	●	●	●	●	●
Tesco-Global Áruházak Zrt.		●	●	●	●	●	●
E.ON Hungária Energetikai Zrt.		●	●	●	●	●	●
Flextronics International Term. és Szolg. Kft.		●	●	●	●	●	●
Magyar Suzuki Zrt.		●	●	●	●	●	●
BorsodChem Zrt.		●	●	●	●	●	●
Spar Magyarország Kereskedelmi Kft.		●	●	●	●	●	●
Wizz Air Hungary Légi közlekedési Kft.		●	●	●	●	●	●
Continental Magyarország Kft.		●	●	●	●	●	●
Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt.		●	●	●	●	●	●
Szerencsejáték Zrt.		●	●	●	●	●	●
PCE Paragon Solutions Kft.		●	●	●	●	●	●
Sanofi-Aventis/Chinoin		●	●	●	●	●	●
ISD Dunaferr Dunai Vasmű Zrt.		●	●	●	●	●	●
Jabil Circuit Magyaró. Szerződéses Gyártó Kft.		●	●	●	●	●	●
OMV Hungária Ásványolaj Kft.		●	●	●	●	●	●
Auchan Magyarország Ker. és Szolg.Kft.		●	●	●	●	●	●
Electrolux Lehel Hűtőgépgyár Kft.		●	●	●	●	●	●
Teva Gyógyszergyár Zrt.		●	●	●	●	●	●
Lidl Magyarország Kereskedelmi Bt.		●	●	●	●	●	●
Shell Hungary Kereskedelmi Zrt.		●	●	●	●	●	●
Michelin Hungária Abroncsgyártó Kft.		●	●	●	●	●	●
Hungaropharma Zrt.		●	●	●	●	●	●

	<ul style="list-style-type: none"> ● Igen ● Limitált ● Nem 	Megjelenik-e a nyilvános vállalati dokumentumokban konkrét, számszerűsített éghajlatvédelmi cél?	Rendelkezik-e hazai éghajlatvédelmi stratégiával?	Méri-e az éghajlatvédelmi cél megvalósulását?	Bevonja-e az értékláncában érintetteket az éghajlatvédelmi tevékenységébe?	Foglalkozik-e az éghajlatváltozás üzetére vonatkozó hatásaival?	Megjelenik-e a nyilvános dokumentumokban felsővezetői szintű éghajlatváltozással kapcsolatos elkötelezettség?
Lear Corporation Hungary Kft.		●	●	●	●	●	●
KITE Zrt.		●	●	●	●	●	●
Phoenix Pharma Zrt.		●	●	●	●	●	●
ELMŰ Nyrt.		●	●	●	●	●	●
Porsche Hungária Kft.		●	●	●	●	●	●
LuK Savaria Kft.		●	●	●	●	●	●
Se-CEE Schneider Electric Kft.		●	●	●	●	●	●
Magyar Posta Zrt.		●	●	●	●	●	●
Alcoa-Köfém Kft.		●	●	●	●	●	●
Philip Morris Kft.		●	●	●	●	●	●
Delphi Kft.		●	●	●	●	●	●
Tigáz Zrt.		●	●	●	●	●	●
Nemzeti Útdíjfizetési Zrt.		●	●	●	●	●	●
Harman Becker Kft.		●	●	●	●	●	●
Opel Southeast Europe Kft.		●	●	●	●	●	●
Penny-Market Kft.		●	●	●	●	●	●
Hankook Tire Magyarország Kft.		●	●	●	●	●	●
Fógáz Zrt.		●	●	●	●	●	●
NI Hungary Kft.		●	●	●	●	●	●
MET Zrt.		●	●	●	●	●	●
OTP Bank Nyrt.		●	●	●	●	●	●
K&H Bank Zrt.		●	●	●	●	●	●
UniCredit Bank Hungary Zrt.		●	●	●	●	●	●
Raiffeisen Bank Zrt.		●	●	●	●	●	●
ERSTE Bank Hungary Zrt.		●	●	●	●	●	●
Allianz Hungária Zrt.		●	●	●	●	●	●
Generali Biztosító Zrt.		●	●	●	●	●	●
Groupama Biztosító		●	●	●	●	●	●
AEGON Magyarország Zrt.		●	●	●	●	●	●
NN Biztosító Zrt.		●	●	●	●	●	●

EREDMÉNYEK

1. A VIZSGÁLAT EREDMÉNYE

A legnagyobb magyar vállalatok (60 db) éghajlatváltozással kapcsolatos elkötelezettségének és gyakorlatának vizsgálata - eredmények (I: Igen, L: Limitált, N: Nem)

2. FŐBB KÖVETEZTETÉSEK

A VIZSGÁLT 60 VÁLLALATBÓL

mindössze két vállalatnak van éghajlatvédelmi stratégiája

nincs olyan vállalat, amely a 2 Celsius fokos globális éghajlatváltozási küszöbértéket figyelembe vételével fogalmazta meg az éghajlatvédelmi céljait illetve stratégiáját

hat vállalatnak van konkrét, számszerű, évszámhoz rendelt CO₂-kibocsátási célja

hosszú távú (azaz 2030-ig vagy az azutáni időszakra vonatkozó) CO₂-kibocsátási céllal egy magyar vállalat sem rendelkezik

az acélipar, a banki és biztosítói, a dohányipari, a gyógyszeripari, az elektronikai, a légiközlekedési, a szerencsejáték, a mezőgazdasági és a vegyipari szektorok sem éghajlatvédelmi céllal, sem stratégiával nem rendelkeznek

a vállalatok mindössze 20%-a vezetői szinten elkötelezett az éghajlatváltozással kapcsolatban

a magyar vállalatok óriási fejlesztési és sérülékenység-csökkentési lehetőségeket hagynak figyelmen kívül azzal, hogy nagyon alacsony szinten vonják be az értékláncuk szereplőit (pl. beszállítók) a teljes vállalati üvegházhatású gáz kibocsátásuk csökkentésébe

a magyar leányvállalatok nagyon alacsony szinten adaptálják az anyavállalati stratégiákat, széndioxid-kibocsátási célokat és jó gyakorlatokat

az átláthatóság szintje nagyon alacsony: több vállalat nem rendelkezik magyar nyelvű honlappal sem, a fenntarthatósággal kapcsolatos információk vagy teljesen hiányoznak a kommunikációból vagy hiányosak

a vizsgálati szempontok alapján azok a vállalatok szerepeltek jól, amelyek fenntarthatósági jelentést vagy környezetvédelmi nyilatkozatot publikálnak

a légi közlekedés és a mezőgazdaság a leggyengébben teljesítő szektorok. A légi közlekedés globálisan az egyik legnagyobb szén-dioxid kibocsátó ágazat. Ennek tudatában különösen elszomorító, hogy a vizsgált hazai légiközlekedési ágazat (a jelentésben a Wizz Air Hungary Légitársaság Kft.) semmilyen értékelhető éghajlatvédelmi célt, stratégiát vagy tevékenységet sem publikál. Ehhez hasonlóan a mezőgazdaság (a jelentésben a KITE Zrt.), amely hazánkban az egyik legsérülékenyebb ágazatnak számít az éghajlatváltozás tekintetében, szintén nem publikál semmilyen értékelhető éghajlatvédelmi célt, stratégiát vagy tevékenységet.

3. AZ EREDMÉNYEBŐL KÖVETKEZŐ JAVASLATOK

1. Elengedhetetlen a magyar vállalati szektor éghajlatváltozással kapcsolatos **szemléletváltása**.
2. A nagyvállalatok méretükből és pozíciójukból adódó lehetőségeikkel élve mutassanak példát és **tűzzenek ki konkrét, évszámhoz kötött, hosszú távú éghajlatvédelmi célokat**.
3. A vállalatok a CO₂-kibocsátási céljaikat valamilyen **tudományos módszertan alapján** számolják ki és határozzák meg.
4. A vállalatok társadalmi és környezeti **átláthatóságának fokozása** érdekében mérjék és monitorozzák az éghajlatvédelemmel kapcsolatos céljaik megvalósítását, és adataikat hiteles formában tegyék közzé, tájékoztassák érintettjeiket.
5. **A felsővezető nyilatkozzon** a vállalat éghajlatváltozással kapcsolatos elkötelezettségéről, mely nélkülözhetetlen a konkrét programok előmozdításához, megvalósításához is.
6. A vállalatok vonják be az értékláncaik szereplőit és **érintettjeit** az éghajlatvédelmi célok meghatározásának folyamatába és a konkrét megvalósításba.
7. Az egyes szektorokhoz tartozó vállalatok indítsanak iparági szintű egyeztetéseket a különböző szektorokban rejlő üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkenési lehetőségek feltárása és az innovációs kapacitások növelése érdekében.

MELLÉKLETEK

1.CÉLOK

Megvizsgáltuk, hogy a vállalatok rendelkeznek-e konkrét, számszerű, évszámhoz kötött szén-dioxid-kibocsátás-csökkentési céllal. Ez alapján lehet ugyanis megítélni, mennyire tartják fontosnak az éghajlatváltozást. Az ideális éghajlatvédelmi cél hosszú távú, azaz legalább 2030-ra vonatkozik, konkrét számmal jelöli az elérni kívánt célt (pl. egy bázisévhez képest vállalt csökkentés vagy abszolút értékben megadott összes kibocsátás); részletesen kitér arra, mely tevékenységekhez tartozó kibocsátásra vonatkozik, figyelembe veszi a vállalat által képviselt szektorra vonatkozó az 1,5 illetve 2 Celsius fokos éghajlatváltozási küszöbértéknek megfelelő kibocsátási előrejelzéseket és kibocsátás-csökkentési lehetőségeket, végül pedig figyelembe veszi a vállalat és az általa képviselt szektor gazdasági teljesítőképességét is.

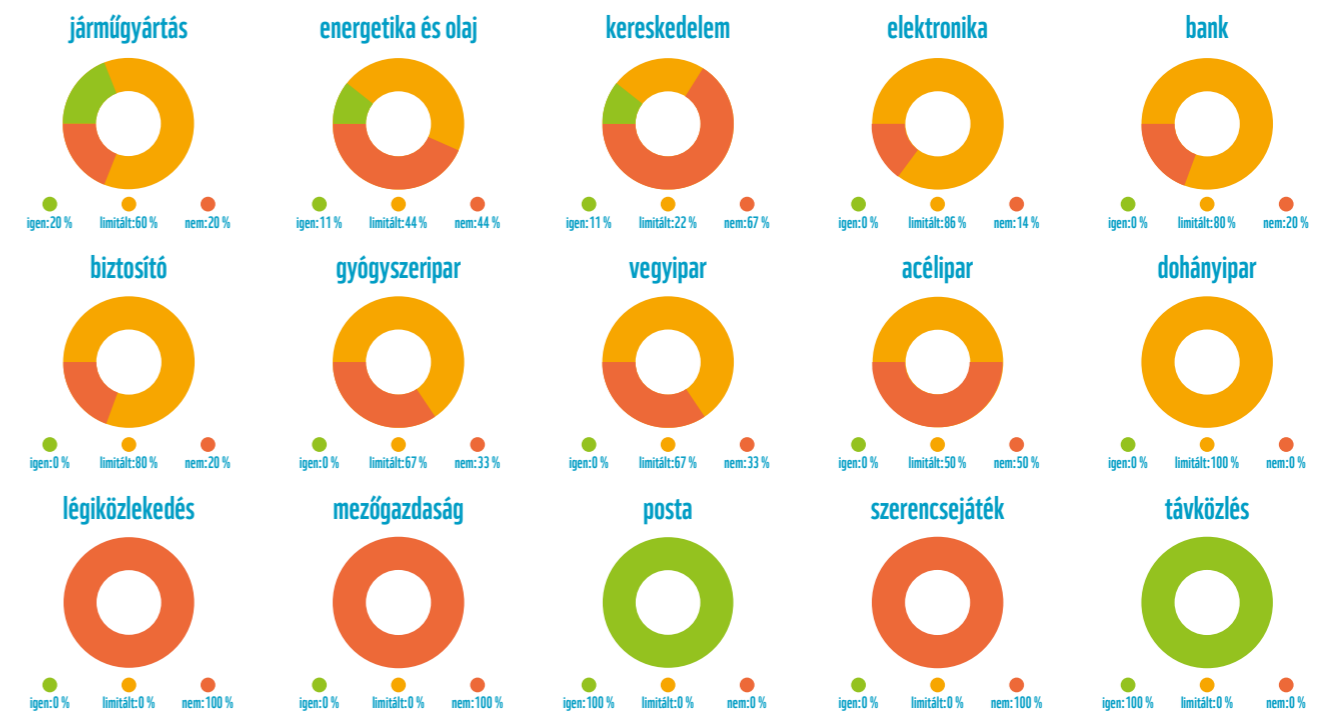
A hatvan vállalatból csak hat rendelkezik valamilyen éghajlatvédelmi céllal, 21 nem, 33-nak csak az anyavállalata. Hosszú távú (azaz 2030-ig vagy az azutáni időszakra vonatkozó) szén-dioxid-kibocsátási céllal egy magyar vállalat sem rendelkezik. Nincs olyan vállalat, amely a Párizsi Megállapodásban kiemelt 1,5 vagy a2 Celsius fokos globális éghajlatváltozási küszöbérték figyelembe vételével fogalmazta meg az éghajlatvédelmi céljait illetve stratégiáját.

Az elemzés alapján a posta és a telekommunikációs iparágak szerepeltek a legjobban. Ezeket a szektorokat a Magyar Posta Zrt. (5%-kal csökkenti a CO₂-kibocsátását 2020-ig 2013-hoz képest) és a Magyar Telekom Nyrt. (2004-es bázisévvel 25%-os csökkentést vállalt 2020-ra) képviseli. A járműgyártó cégek közül az Audi Hungaria Motor Kft. (2018-ra 25 %-kal csökkent 2010-hez képest) és a Mercedes-Benz Manufacturing Kft. (2020-ra 20%-kal csökkent), a kereskedelmi szektorban pedig egyedül a Tesco-Global Zrt. (2020-ra 50%-os csökkentés a 2006-os bázisévhez képest) rendelkezik szén-dioxid-kibocsátás-csökkentési céllal. Az energetika és olaj szektorban egyedül a MOL Nyrt. rendelkezik valamilyen éghajlatvédelmi céllal, mely szerint 2017-re 20%-kal csökkenti a szén-dioxid-kibocsátását.

Az acélipar, a banki és biztosítói, a dohányipari, a gyógyszeripari, az elektronikai és a vegyipari szektorokban az anyavállalatok többsége rendelkezik éghajlatvédelmi céllal, a hazai leányvállalatok azonban egyáltalán nem.

A megújuló energiafelhasználás növelésére csak a Magyar Posta Zrt. és a Magyar Telekom Nyrt. tűzött ki konkrét célokat.

Megjelenik-e a publikus vállalati dokumentumokban konkrét, számszerűsített éghajlatvédelmi cél? - Az egyes szektorok vizsgálati eredményei:

2. STRATÉGIA

Megvizsgáltuk, hogy a vállalatok rendelkeznek-e éghajlatvédelmi stratégiával, melyben megfogalmazzák felelősségüket és töreksenek negatív hatásaik csökkentésére, és amelynek végrehajtására összehangolt, a saját gazdasági teljesítőképességüknek megfelelő konkrét kibocsátás-csökkentési illetve alkalmazkodási tervet dolgoznak ki. Mindössze két hazai vállalat, a Magyar Telekom Nyrt. és a MOL Nyrt. rendelkezik valamilyen éghajlatvédelmi stratégiával. A Magyar Telekom Nyrt. jelentéseiben a hírnév megszerzése, az Európai Unió éghajlatvédelmi célok teljesítése, a hitelesség és az ICT-alkalmazások vannak a középpontban,

míg a MOL Nyrt. az éghajlatváltozással kapcsolatos lehetőségek és kockázatok kezelését, a jövő termék portfólióját, az energiahatékonyságot és az üvegházhatású gáz kibocsátások csökkentését részletezte. A vizsgált cégek anyavállalatainak 65%-a rendelkezik éghajlatvédelmi stratégiával, de a magyar leányvállalatok nem adaptálják ezeket. Az acélipar, a banki és biztosítói, a dohányipari, a gyógyszeripari, az elektronikai, a légitársasági, a szerencsejáték, a mezőgazdasági és a vegyipari szektorok sem éghajlatvédelmi céllal, sem stratégiával nem rendelkeznek.

3. ÚTVONALTERV

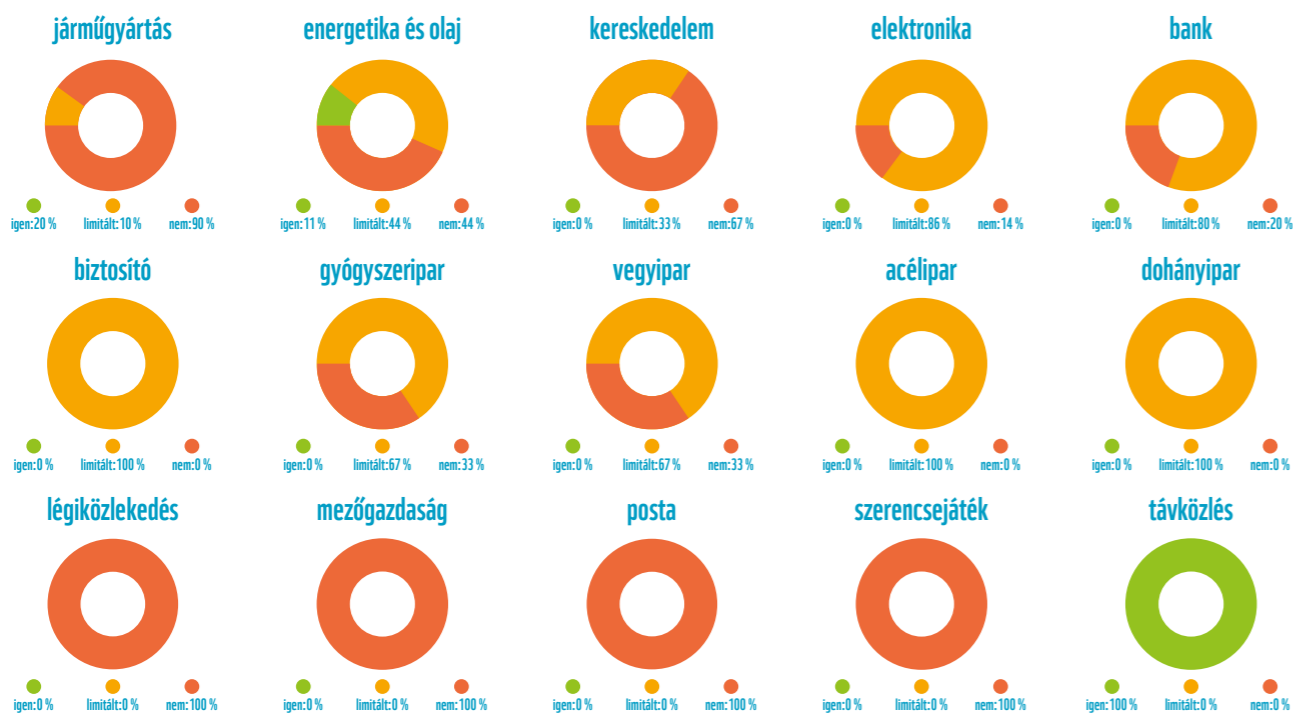
Megvizsgáltuk, hogy a széndioxid-kibocsátás csökkentési célok teljesülését hány vállalat méri, monitorozza. Ez azt jelenti, hogy az adott vállalat egy tudományosan elfogadott módszert alkalmazva nyilatkozik arról, hogy mekkora pontosan a teljes tevékenységére vonatkozó szén-dioxid kibocsátás és figyelembe véve a vállalat által meghatározott éghajlatvédelmi célt,

rendszeres időközönként méri és nyilvánosságra hozza kibocsátását.

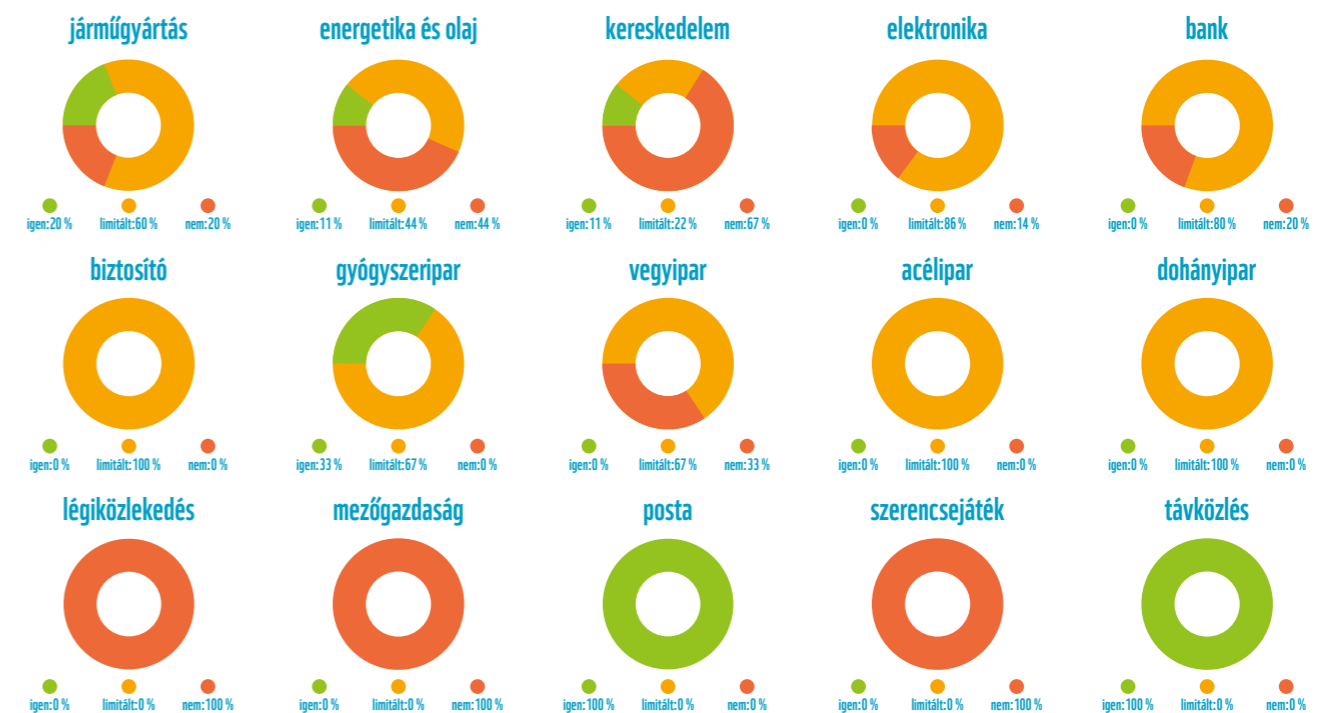
A vizsgálat alapján a hatvan vállalatnak csak 10%-a, míg az anyavállalatok 60%-a rendelkezik éghajlatvédelmi céllal.

Ezen vállalatok rendszeresen mérik a célok teljesülését.

Rendelkezik-e hazai éghajlatvédelmi stratégiával?

Méri-e az éghajlatvédelmi cél megvalósulását?

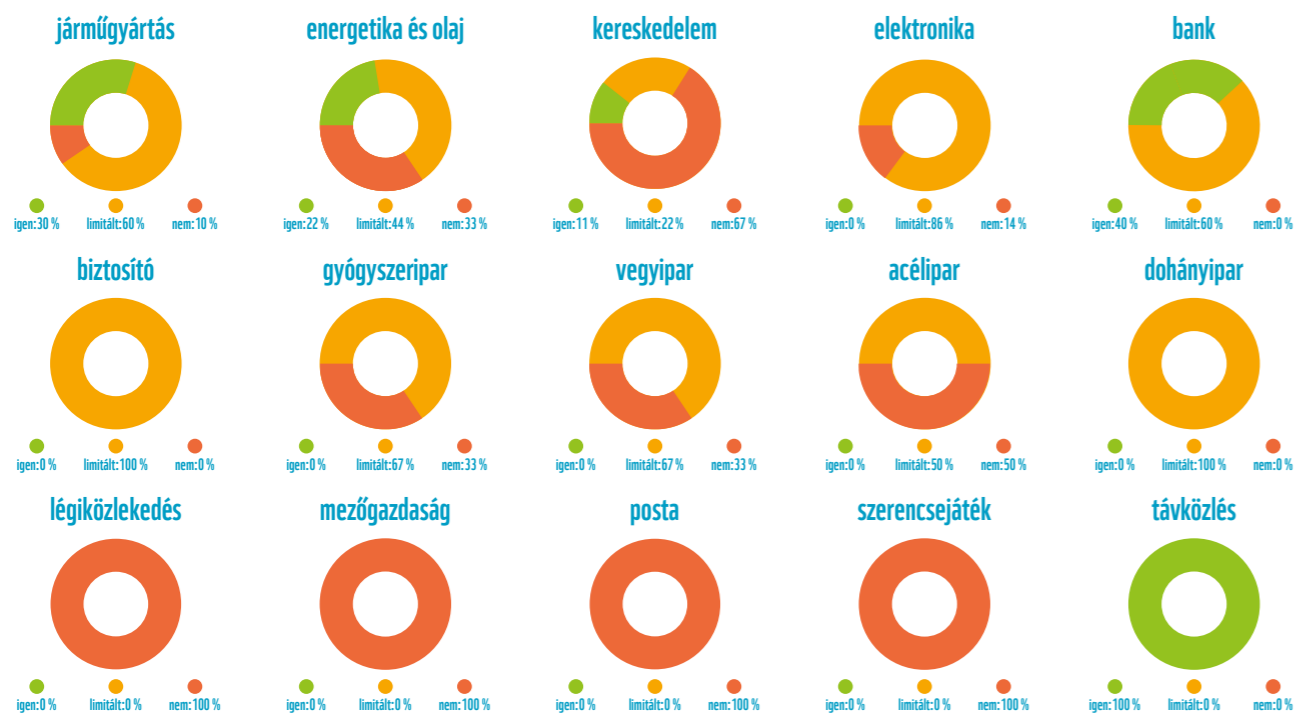
4. KOCKÁZATOK ÉS LEHETŐSÉGEK

Megvizsgáltuk, hogy a hazai vezető nagyvállalatok mennyire foglalkoznak az éghajlatváltozással szembeni sérülékenységgükkel, nem csak saját szűkebb területükre vonatkozóan, hanem a teljes értékláncot, a beszállítói oldalt is figyelembe véve. Szintén megvizsgáltuk, hogyan aknázzák ki az éghajlatváltozás hatásainak csökkentésében rejlő innovációs potenciálokat, üzleti lehetőségként vagy működési kockázatként beépítik-e mindennapi tevékenységükbe. A vizsgált magyar vállalatoknak csak 17%-a foglalkozik kockázatként vagy lehetőségként az éghajlatváltozás üzletre gyakorolt hatásával, míg az anyavállalatok 53%-a érinti ezt a kérdést. 30%-uknak még az anyavállalata sem kezeli az éghajlatváltozásból fakadó kockázatokat illetve sérülé-

kenységet. Hazánkban elsősorban az olaj és energiaipar (Mol, MVM, TIGÁZ), a járműgyártás (Audi, Mercedes), a bankszektor (OTP, K&H) a telekommunikáció (Magyar Telekom), a kereskedelem (Tesco) foglalkozik az éghajlatváltozás üzletére gyakorolt hatásaival.

Az éghajlatváltozás elleni törekvésekben a vizsgált vállalatok motivációi különbözőek: elsősorban a költségcsökkentés, a jogszabályoknak való megfelelés, a reputáció növelése figyelhető meg. Emellett az új üzleti lehetőségek kiaknázása, az átalakuló gazdaság által nyújtott üzleti lehetőségekhez való alkalmazkodás, valamint a jövőre való felkészülés és a vevői oldalról várhatóan igényeknek való megfelelés is megfigyelhető, mint hajtóerő.

Foglalkozik-e az éghajlatváltozás üzletére vonatkozó hatásaival?

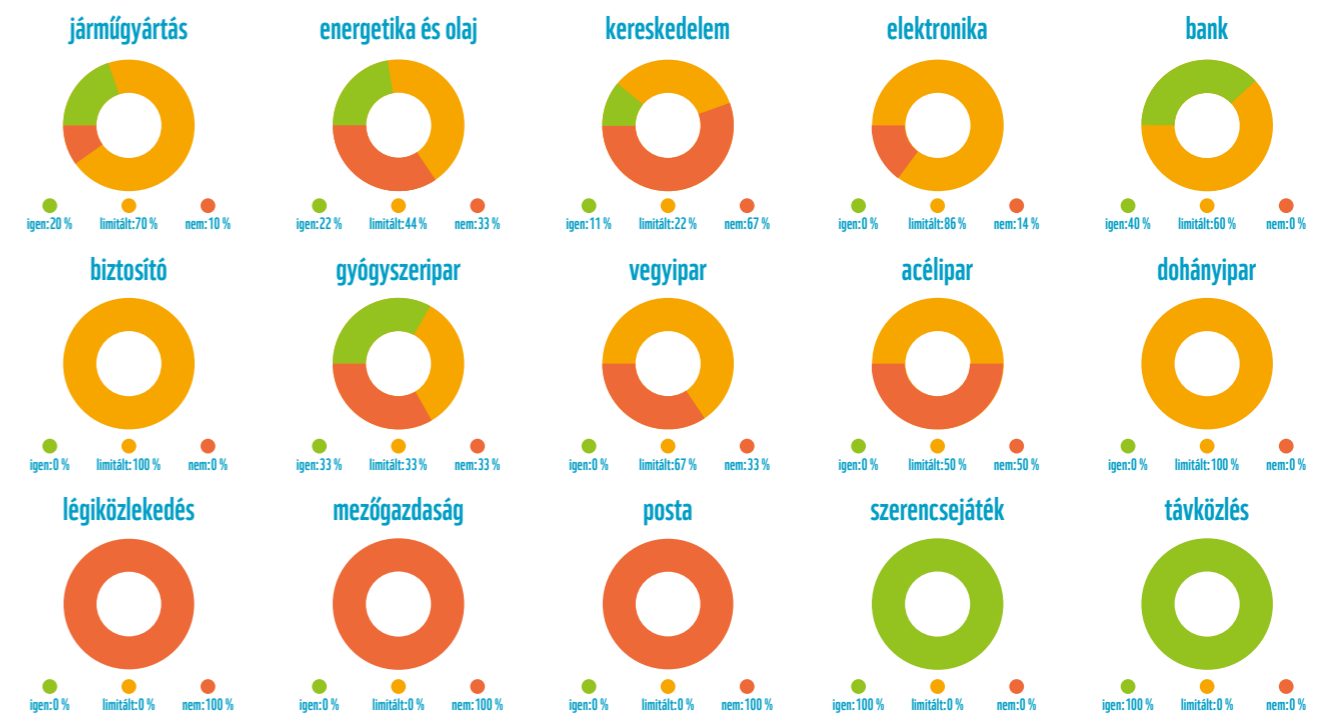
5. VEZETŐI ELKÖTELEZETTSÉG

A fenntarthatósági döntések legfőbb mozgatórugója a felsővezetői elkötelezettség, példamutatás, szemléletformálás, mely nélkül a konkrét programok előmozdítása, megvalósítása nem lehetséges. A kutatás során megvizsgáltuk, hogy a vállalati dokumentumokban nyilatkozik-e felsővezető az éghajlatváltozásról és az éghajlatvédelem fontosságáról.

A vállalatok mindössze 20%-a elkötelezett vezetői szinten az éghajlatváltozással kapcsolatban. Azok a vállalatok szerepeltek

jól ennél a kérdésnél, amelyek valamilyen stratégiával és céllal rendelkeznek (MOL, Audi, Mercedes, Magyar Telekom, Tesco, Magyar Posta) illetve azok, amelyek fenntarthatósági jelentést (TIGÁZ, Sanofi, Szerencsejáték, MVM, OTP, K&H) publikálnak. Ez utóbbi esetében – különösen – eleve elvárás a legmagasabb beosztású döntéshozó nyilatkozata arról, hogy a fenntarthatóság miért fontos a szervezet és a stratégiája számára.

Megjelenik-e a publikus dokumentumokban felsővezetői szintű éghajlatváltozással kapcsolatos elkötelezettség?

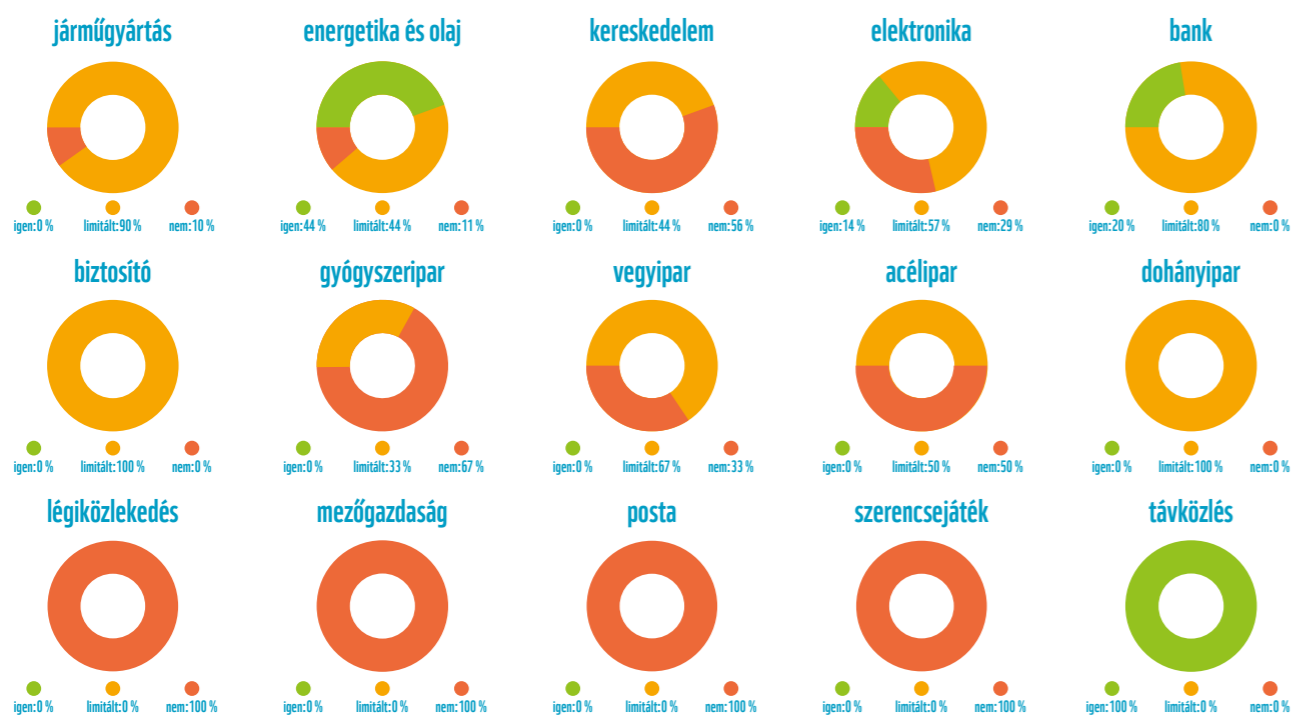

6. BEVONÁS

Megvizsgáltuk, hogy a vállalatok bevonják-e az értékláncban érintetteiket (pl. termelők, feldolgozók, beszállítói csoportok) az éghajlatvédelmi tevékenységükbe. A vizsgálat során megállapítottuk, hogy a magyar vállalatok óriási fejlesztési és sérülékenység-csökkentési lehetőségeket hagynak figyelmen kívül azzal, hogy nagyon alacsony szinten vonják be az értékláncaik szereplőit érintetteiket a teljes vállalati

üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentésére illetve az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásba. A vizsgált vállalatok az anyavállalataik jó gyakorlatait nem adaptálják, pedig az anyavállalatok 65%-ánál van példa jó éghajlatvédelmi megoldásokra. Példák okáért éppen olyan szektorokban, mint a mezőgazdaság, hiányzik az érintettek éghajlatvédelembe való bevonása.

Bevonja-e az értékláncában érintetteket az éghajlatvédelmi tevékenységébe?

http://media.bosch.com/media/ro_master_report/publications_documents/Sustainability_Report_2014_EN.pdf

http://www.samsung.com/common/aboutsamsung/download/companyreports/2015_Sustainability_Report.pdf

<http://www.telekom.hu/rolunk/fenntarthatosag/kornyezet/klimavedelem>

http://tesco.hu/art/pdf/tesco_cr_jelentes_2012-2013.pdf

<http://www.eon.com/en/sustainability/environment/climate-protection/carbon-reporting.html>

https://www.flextronics.com/sites/default/files/component_b2/Flex%20Global%20Citizenship%20Report%202015_7.pdf

http://www.globalsuzuki.com/corporate/environmental/report/pdf/2014_enve_all.pdf

<http://www.borsodchem-group.com/Our-community/Environment.aspx>

<http://sparsegitokezek.hu/a-kornyezetert>

https://wizzair.com/hu-HU/about_us/company_information

http://www.continental-corporation.com/www/csr_com_en/themes/ecology/cn_key_figures_en/key_figures.html

<https://www.richter.hu/hu-HU/felelossegval-lalas/Documents/RGFenntarthatosagijelentes20122013.pdf>

http://www.szerencsejatek.hu/jelentes_2014/content/szerencsejatekzrt-eves-jelentes-2014.pdf

<http://paragon.foxconn.com/environment.html>

http://en.sanofi.com/Images/38734_CSR_Report_2014_EN.pdf

<http://www.dunaferr.hu/hu/rolunk/fenntarthato-fejlodes/kornyezetvedelem>

<http://www.jabil.hu/images/doc/2013-CSER-Report-Jabil.pdf>

http://www.omv.com/portal/01/com/omv/OMV_Group/Sustainability/Eco_Innovation

http://www.groupe-auchan.com/fileadmin/documents/2015/French_Business_Climate_Pledge_CP_EN_FINAL.pdf

<http://www.electroluxgroup.com/en/climate-change-3250/>

http://csr-2013-reports.tevapharm.com/files/Tevascr/pdf/CSR_Report_2014.pdf

<http://www.lidl.hu/hu/2494.htm>

http://reports.shell.com/sustainability-report/2014/servicepages/downloads/files/entire_shell_sr14.pdf

<http://www.michelin.com/eng/media-room/press-and-news/michelin-reports>

<http://www.hungaropharma.hu/>

<http://www.lear.com/>

<http://www.kite.hu/>

http://www.phoenixgroup.eu/EN/PHOENIXgroup/CSR/Documents/PHOENIX%20group%20CSR%20Report_2014_15_final_s.pdf

<http://www.elmu.hu/#!/tarsasagcsportunk/felelossegvallalas/a-kornyezetert>

http://www.porschehungaria.hu/porsche_hungaria/ceguenkr_1

http://www.schaeffler.com/content.schaeffler.com/en/corporate_responsibility/product_responsibility/product_responsibility.jsp

<http://www2.schneider-electric.com/sites/corporate/en/group/energy-challenge/energy-and-climate-change.page>

https://www.posta.hu/static/internet/download/MP_eves_jelentes_2014.pdf

http://www.alcoa.com/sustainability/en/info_page/energy.asp

http://www.pmi.com/eng/sustainability/climate_change/Pages/climate_change.aspx

http://www.delphi.com/docs/default-source/responsibility-docs/delphi_csr13.pdf

https://www.eni.com/it_IT/attachments/investor-relations/Eni_CDP_2012_response.pdf

<http://www.nemzetiudj.hu/>

<http://sustainability.harman.com/operations/environmental/energy.html>

<http://www.gmsustainability.com/issues/fuel-economy.php>

<http://sustainability.harman.com/operations/environmental/energy.html>

<http://www.gmsustainability.com/issues/fuel-economy.php>

<http://www.rewe-group.com/en/newsroom/publikationen>

http://www.hankooktire.com/global/files/sustainability/csr_reports/CSR_Report_2013_2014_English.pdf

<https://www.fogaz.hu/A-FOGAZ/Rolunk/Zold-FOGAZ>

<http://www.ni.com/company/shared-value/environment/conservation/energy/>

<https://hugas.met.com/hu/fenntarthato-fejlodes>

https://www.otpbank.hu/static/csr/download/CSR_Jelentes_2014_all_web.pdf

https://www.kh.hu/publish/kh/hu/khcsport/media/dokumentumok/fenntarthatosagi_jelentesek/K_H_Csport_fenntarthatosagi_jelentes_2014.download.pdf

https://www.unicreditgroup.eu/content/dam/unicreditgroup/documents/en/sustainability/environment-and-suppliers/climate-change-and-emissions/CDP_2011_Investor_CDP_2011_Information_Request.pdf

http://www.rzb.at/eBusiness/services/resources/media/832624473864488257-832624426888283369_832626661613455943_837315775709624963-1088660818028271636-1-2-EN.pdf

http://www.erste-bank.at/GB2013/EN/GB2013_EN_Lage_62.html

https://www.allianz.com/media/responsibility/allianz_sustainability_report_2014.pdf

<http://www.generali.com/our-responsibilities/protecting-the-environment/greenhouse-gas-emissions.html>

<http://www.groupama.com.hk/doc/an2012en/rapport-annuel-gb.pdf>

<http://www.aegon.com/Documents/aegon-com/Sitewide/Reports-and-Other-Publications/Annual-reviews/2014/Aegon-2014-Review-EN.pdf>

<http://www.ing.com/About-us/Annual-Reporting-Suite.htm>

<http://www.parlament.hu/irom40/05054/05054.pdf>

http://ec.europa.eu/clima/citizens/support/docs/hu_climate_hu.pdf

<http://www.nltimes.nl/2015/05/21/ceo-climate-change-costs-unilever-e400-million/>

<http://www.bloomberg.com/company/clean-energy-investment/>

<http://www.unpri.org/whatsnew/investors-call-for-improvements-in-company-lobbying-on-climate-change/>

http://www.unpri.org/wp-content/uploads/Investor-Expectations-on-Corporate-Climate-Lobbying_en-GB.pdf

<https://www.cdp.net/cdpresults/cdp-global-500-climate-change-report-2013.pdf>

http://about.bnef.com/press-releases/clean-energy-defies-fossil-fuel-price-crash-to-attract-record-329bn-global-investment-in-2015/?utm_medium=microsite&utm_campaign=BNEF2015&utm_source=PRlink&utm_content=link&utm_term=

<https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2015/12/01/white-house-announces-additional-commitments-american-business-act>

<http://sciencebasedtargets.org/companies-taking-action/>

http://www.env-health.org/IMG/pdf/heal_report_the_unpaid_health_bill_how_coal_power_plants_make_us_sick_final.pdf

További információ:

Vaszkó Csaba

Éghajlatváltozás és energia Programvezető

WWF Magyarország

**Email: csaba.vaszko@wwf.hu
Telefon: (1)214-5554**

WWF Magyarország Alapítvány
Budapest, 1141 Álmos vezér útja 69/a
www.wwf.hu

© 1986 Panda Symbol WWF - World Wide Fund For Nature (Formerly World Wildlife Fund)
® "WWF" is a WWF Registered Trademark.